

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

Кафедра інформаційних систем управління

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

Кафедра українознавства, культури та документознавства

КВНЗ «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II Всеукраїнської наукової студентської конференції

**«Інформаційні технології і системи
в документознавчій сфері»
(Вінниця, 06 квітня 2017 р.)**

**Вінниця
ДонНУ
2017**

УДК 004.91:005.92
ББК У212.86
341

Відповідальний за випуск: О. М. Анісімова, д-р екон. наук, проф.
О. І. Вернигора, ст. викл.

*Рекомендовано до друку
протоколом засідання кафедри інформаційних систем управління
№ 15 від 13.04.2017 р. та протоколом засідання Ради факультету
математики та інформаційних технологій № 9 від 25.04.2017 р.*

341 **Збірник** матеріалів II Всеукраїнської наукової конференції
«Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері» за
підсумками науково-дослідницької роботи студентів спеціальності
«Документознавство та інформаційна діяльність»/ ред. кол.
О. М. Анісімова та ін. – Вінниця: ДонНУ, 2017. – 118 с.

Збірник містить матеріали доповідей студентів на тему «Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері».

У збірнику представлені основні напрямки, за якими виконуються дослідження: документознавство, інформаційні системи та діяльність, інформаційне забезпечення окремих функцій управління.

Збірник призначено для викладачів, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів, які працюють за названими напрямками.

УДК 004.91:005.92
ББК У212.86

© Донецький національний університет, 2017
© Колектив авторів, 2017

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОНОДОКУМЕНТАХ

Приєднання України до єдиного світового інформаційного простору передбачає вивчення і урахування міжнародно визнаних норм інформаційного співробітництва, знання специфіки й особливостей функціонування інформаційно-бібліотечних систем. Поняття «документ» є центральним, фундаментальним у понятійній системі документознавства. Матеріальний об'єкт стає документом лише у єдності матеріального носія й укладеної на ньому інформації.

Як зазначає Т. Ємельянова, фонодокументи належать до новітніх історичних джерел і посідають окреме місце серед документальних пам'яток завдяки способу фіксації інформації, формі її передачі, носієві інформації та організації користування ними [1, с. 314].

Навчившись за допомогою письма закріплювати та передавати інформацію в часі й просторі, людина з давніх пір намагалася зафіксувати на матеріальному носієві свою мову, звук. У 1877 р. американському винахідникові Т.-А. Едісону вдалося створити апарат, що отримав назву фонограф, за допомогою якого проводився не тільки запис, але й відтворювався звук. У 1888 р. було винайдено грамофон. Перший апарат магнітного запису, названий телеграфоном, був запатентований у 1898 р. Його винайшов і побудував датський інженер В. Поульсен, використавши для запису звуку залишкове намагнічення сталевого дроту або стрічки. Низька якість звуку не дозволяла використовувати цей винахід в практичних цілях. І лише у 1907 з'явився « грамофон нового покоління » – патефон, над яким працював його винахідник Г. Кеммлер. У 1930-х роках після появи порошкової магнітної плівки та електричних підсилювачів з'являється магнітофон. Популярні до 1980-х років вінілові платівки поступово витісняються більш зручними компакт-касетами. Згадані системи фіксації й відтворення звуку отримали назву аналогових. Наступним кроком стало винайдення технології перетворення аналогового звуку в цифровий. Останні десятиріччя в галузі техніки проходять під знаком цифрових технологій.

Фонодокументи (від грецького phone – «звук, документ») – це музично-звукові або аудіальні документи. Вони містять звукову інформацію, зафіксовану будь-якою системою звукозапису про події, явища та факти реальної дійсності, отриманні в результаті механічного, фотографічного, магнітного чи оптичного звукозапису. Відповідно до форми носія розрізняють: магнітні фонограми на стрічці; магнітні відеофонограми в касеті; оптичні фонограми на диску; записи на накопичувачах флеш-пам'яті.

Основними видами фонодокументів є грамплатівка, фонограма й компакт-диск. Грамплатівка – це диск із записом звуку. Фонограма – це звукозапис на

відповідному носії (магнітній стрічці чи магнітному диску, грамофонній платівці, компакт-диску тощо) виконання або будь-яких звуків, крім звуків у формі запису, що входить до аудіовізуального твору. Фонограма є вихідним матеріалом для виготовлення її примірників (копій). Створення найсучаснішої комп'ютерної техніки та впровадження нових інформаційних технологій суттєво вплинули на розвиток документознавства.

У розвинутих країнах результати аналітико-синтетичної переробки документальної інформації фіксуються, як правило, на компактних оптичних дисках. Найбільшу перевагу порівняно з іншими носіями інформації має CD-ROM. CD-ROM – це оптичний компактний диск, з якого можна тільки зчитувати інформацію. Він призначений для збереження різних типів даних, таких, як аудіо, відео, цифрових, мультимедіа.

Спочатку ці дані записуються на покритий фоторезистором скляний диск, що обертається, за допомогою променя лазера, який залежно від кодованого сигналу (логічна одиниця чи нуль) змінює свою силу і відповідно залишає на поверхні в потрібних місцях випалені ямки. Отриманий диск використовується для виробництва металевих штамів, а ті, у свою чергу, – для масового виробництва CD-ROM. Кінцевий продукт – це покритий рефлексивним металом (алюмінієм) пластмасовий оптичний компактний диск, захищений лакованою поверхнею. При зчитуванні з CD-ROM слабкий промінь лазера потрапляє на диск, який обертається з постійною лінійною швидкістю (~1 м/сек), і відбивається від покритого рефлексивним металом штампованого інформаційного сліду. Зміни в інтенсивності променя фіксує зчитувальний пристрій, а потім декодер перетворює дані у звичайний вигляд.

Міжнародна організація зі стандартизації розробила формат даних ISO 9660, що описує файлову систему для дисків CD-ROM. Він також відомий як CDFS (Compact Disc File System). Метою стандарту є забезпечити сумісність носіїв під різними операційними системами, такими, як Unix, Mac OS, Windows. Нині поряд з іншими видами оптичних дисків найбільше поширені CD-ROM 74-хвилинні (Æ120 мм), які можуть вміщувати до 650 Мб інформації, 63-хвилинні (Æ120 мм) – 553 Мб та 18-хвилинні (Æ80 мм) – 184 Мб. На відміну від стрічки, доступ до інформації на CD-ROM не є послідовним. Це дає змогу швидко отримувати дані з будь-якої ділянки бази даних, що економить час користувача.

Величезна ємність компактних оптичних дисків, порівняно з друкованими виданнями (на один диск ємністю 650 Мб можна записати текст тисячі книжок, кожна з яких має 100сторінок), дозволяє кожній великій бібліотеці зібрати практично всю бібліографічну інформацію про світовий документальний потік. При масовому виробництві CD-ROM ціни на інформаційний носій є значно нижчими порівняно з цінами на папір, тому розміщувати інформацію на CD-ROM стало набагато економніше й надійніше. Випробування показало, що якісно зроблений CD-ROM може зберігатися кілька десятиліть [2, с. 75].

Епоха мережі Інтернет і «цифрова революція» сприяли появі низки міжнародних та національних проектів з формування і представлення електронних колекцій із залученням оцифрованих фонодокументів – Європейської цифрової бібліотеки (The European Library), Світової цифрової

бібліотеки (World Digital Library), Національної електронної бібліотеки у США, Цифрової бібліотеки у Великій Британії, цифрової бібліотеки «Gallica» у Франції та ін. В Україні головною спеціалізованою установою, яка зберігає фонодокументи, є Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. Пшеничного. Іншими вітчизняними осередками, в яких зосереджені фоноджерела, є державні архіви областей, архіви АР Крим, м. Севастополя, Національна бібліотека України імені В. Вернадського, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Рильського НАН України, Національна радіокомпанія України та ін [1, с. 315].

Сучасний етап розвитку суспільства чимало вчених трактують як «інформаційний», тому можна зробити висновок, що перспективними в майбутньому будуть оптичні диски із записом найрізноманітніших видів інформації, що дозволять створювати нові бази даних інформації для: швидкого доступу до них (як до вітчизняних, так і до зарубіжних); автоматизацію та обробку даних; швидкого та зручного пошуку потрібного документа; полегшення відтворення та передачі інформації у часі та просторі; прискорить донесення нової інформації до реципієнта. Новітні матеріальні носії дозволять збільшити об'єми використання та тривалого й надійного зберігання документів. Постійне збільшення та вдосконалення носіїв, систем інформації дасть можливість використовувати більш економні технології для їх виробництва, що дозволить упроваджувати нові системи в кожному галузь діяльності людини, зробить їх доступними для кожного.

Список використаних джерел

1. Ємельянова Т. О. Фонодокументознавство / Т. О. Ємельянова // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наук. думка, 2013. – Т. 10 : Т – Я. – С. 314–315.
2. Кулешов С. Г. Документальні джерела наукової інформації: поняття, типологія, історія типологічної схеми / С. Г. Кулешов. – К.: УкрІНТЕІ, 1995. – 190 с.

*Іванова І., Северін О.,
к. філол. н., доц. Чередник Л.А.,
ПолтНТУ ім. Ю. Кондратюка, м. Полтава*

ТЕХНОЛОГІЇ МАЙБУТНЬОГО У СФЕРІ ДОКУМЕНТООБІГУ

Англійський математик Чарльз Беббідж, який ще у XIX столітті зробив спробу створити універсальну обчислювальну машину, що сама б мала виконувати обчислення без допомоги людини, мабуть, і подумати не міг, у якому напрямі будуть розвиватися у майбутньому його ідеї. Нині важко уявити своє життя без комп'ютерної техніки, яка активно застосовується у різних сферах

Красношапкіна А., к. філол. н., доц. Чередник Л.А. ЕЛЕКТРОННІ АРХІВИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	66
Курочкін І., к. екон. н., доц. Кирилишен Я. В. СУТЬ ТА ПРИНЦИПИ СЕКРЕТНОГО ДІЛОВОДСТВА	69
Зеленська О., Литвин О., к. філол. н., доц. Чередник Л.А. УПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ АВТОМАТИЗОВАНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	72
Мельник Віктор, к. екон. н., доц. Сімонова Г. В. ЕТАПИ ДОКУМЕНТООБІГУ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ФІРМИ	74
Мельник Володимир, д-р філол. н., проф. Лукаш Г. П. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ДІЛОВОДНИХ ПРОЦЕСІВ В УСТАНОВІ	77
Осадча Л., ас. Московкіна І. С. НАДАННЯ ЮРИДИЧНОЇ СИЛИ СЛУЖБОВОМУ ДОКУМЕНТУ	79
Прус М., д-р філол. н., проф. Лукаш Г. П. ДОКУМЕНТОЛОГІЯ ЯК СИНЕРГІЧНА ДИСЦИПЛІНА	82
Решетнік І., ас. Московкіна І. С. СИСТЕМА АСКОД ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЛОВОДСТВА В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	86
Рибак І., д-р екон. наук, проф. Анісімова О. М. АПОСТОЛ ЯК ОДНА З ПЕРШИХ ДРУКОВАНИХ КНИГ В УКРАЇНІ	88
Романюк Р., д-р екон. наук, проф. Анісімова О. М., КОМУНІКАЦІЇ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	90
Самандрос Л., к. філол. н., доц. Мізіна О. І., НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОНОДОКУМЕНТАХ	93
Іванова І., Северін О., к. філол. н., доц. Чередник Л.А. ТЕХНОЛОГІЇ МАЙБУТНЬОГО У СФЕРІ ДОКУМЕНТООБІГУ	95
Спектор А., к. екон. н., доц. Сімонова Г. В. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ VIRTUAL DESKTOP INFRASTRUCTURE НА ПІДПРИЄМСТВІ	99

Наукове видання

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II Всеукраїнської наукової студентської конференції

«Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері»
(Вінниця, 06 квітня 2017 р.)

*Редакційна колегія не несе відповідальності за точність викладених
у публікаціях фактів та даних.*